

27 OKTOBER 1980

Was het herfstweer, dat onze gemeenteraadsleden afschrikte? Of hadden ze een hoop familiesteedsjes, gouden bruiloften en kaartavonden af te handelen? Of was het doodgevoongebrek aan interesse. In ieder geval begon de raadszitting van 27 oktober met een in het oog springende afwezigheid van een deel der plaatselijke politici. Burgemeester Vansina moest toegeven, dat een deel van de spijbelaars zichzelf niet eens hadden laten verontschuldigen...

Niet dat het zo veel verschil maakte voor het verloop van de zitting zelf. De grote belhamels (nou ja, diegenen die tenminste nog de moeite doen van regelmatig hun mond te openen) waren aanwezig: als voornaamsten velden we Van Mellaert voor de socialisten en Van Itterbeek voor de Volksunie. Misschien door de afwezigheid van de "zwijgende meerderheid" kregen we deze keer nochtans enkele stemmen te horen die zich zelden verhieven.

Huisvesting met hartjes op

Over de toestand van de stadskas werden de eerste vragen gesteld; door Vandepuute (schepen van financiën, CVP) zoals steeds met deskundigheid beantwoord. We onthouden eruit, dat leven nog veel geld te krijgen heeft van de Staat. De opbrengst van de 'ontroerende voorheffing' bijvoorbeeld was tot hiertoe nog maar 90 miljoen, en er zou in totaal voor 1980 270 miljoen in het laarje van de stad moeten belanden. Vandepuute sprak de veronderstelling uit, dat de Staat systematisch alle gelden achterhoudt, om zo te kunnen profiteren van de interesten die het kapitaal opbrengt. Het zoveelste lamiddelkje om de kassiss het hoofd te bieden...

Van Espen (SP), Wilselaar in hart en nieren, stak zoals verwacht zijn vinger op, toen de vernieuwbouw in de Armand Meyswijk (te Wilsel) ter sprake kwam. De stad zal daar een aantal huizen opknappen voor de som van ongeveer 1,9 miljoen per woning. De huidige bewoners zullen tijdens de werken ergens anders moeten gaan wonen. Van Espen vroeg, of er eigenlijk al serieuze contacten gelegd waren met de wijkbewoners, zodat die mensen weten wat er boven hun hoofd hangt. Vansina wist te vertellen, dat

er een brief was geschreven. Ook had een stadsambtenaar uitlog komen verschaffen. Van Espen vond, dat er toch wel een politieke naartoe had mogen gaan, om het beleid uit te leggen, in plaats van een gewone ambtenaar. De mensen hadden graag iemand van het college gehoord, zei hij.

Van Mellaert, SP, sprong hem daarin bij. "Wij zijn voorstander van vernieuwbouw, maar zo'n onderbreking vraagt een goede begeleiding. Schepen 'van vernieuwbouw' Cnops was nu wel ziek, maar toch moet het college de nodige maatregelen treffen om de operatie te doen slagen. Vooral, omdat van het slagen óók de welwillendheid van de burgers bij een volgend vernieuwbouw-project zal afhangen." De vraag rees ook, hoe de bewoners van de Armand Meyswijk tijdens de werken zullen gehuisvest worden. Vansina antwoordde, dat er meer in het centrum al woningen worden vrijgehouden, maar als de mensen zelf oplossingen vinden, des te beter.

Hoe het met de huurprijs van de vernieuwde woningen zou aflopen, kon de burgemeester echter nog niet konkreter zeggen. Na zo'n investering zal wel een huurprijsverhoging nodig zijn. Maar doordat de mensen niet te veel kunnen betalen, zal die verhoging zoveel mogelijk beperkt worden. We houden het voor gezegd...

Vlaanderen die leu

Bij de goedkeuring van de toelagen voor vaderlandse verenigingen, kon de Volksunie bij monde van Van Itterbeek het toch niet laten, tegen te pruttelen. Bij die verenigingen bevinden er zich, die tegen algehele amnestie zijn. Ook al hebben deze verenigingen volgens het reglement recht op toelagen, toch kreeg de VU het niet over het hart, 'pro' te stemmen. De rest van de gemeenteraad vond dat wat overdreven en naast de kwestie. Devliès (CVP) merkte op dat de bevoegdheid van de gemeenteraad zich niet uitstrekt over de amnestiegedachte. "Bovendien, er is nog nooit zo vlug opgeschoten bij de behandeling van de agendapunten, laten we het dus houden bij de problemen die de gemeenteraad aanbelangen. Aldus Devliès in een bui van politieke vijft. Dat belatte de VU niet, zich bij dit punt te onthouden.

Nog enkele onthoudingen diemen te worden vermeld. Zo gaf Hollé (PVV) er de brui aan bij twee punten van openbare werken, voorstellen die nochtans afkomstig waren van zijn partij-

genoot schepen Sprockeels. Hollé: "Ik onthoud mij omdat ik mij niet akkoord kan verklaren met het beleid en het voorzitterschap van mijn partij."

Een ander dissident roerde zich bij de CVP: Hebbinckys vond het nodig zich te onthouden bij twee aankopen van de reinigingsdienst. Hij vond het te gek, dat er van 4 bestelwagens 4 aparte aankopen werden gemaakt, in plaats van ze onder te brengen in één administratief geheel.

Kultuur

Libert (SP) besloot deze gemeenteraadszitting met een serieuze charge in de richting van onze schepen van kultuur, Roos Wouters (CVP). "Er gebeurt op het terrein van cultuurbeleid gelukkig niets. De kulturele raad, noch het kultureel centrum erken, omdat er in de kulturele raad nationale georganiseerde verenigingen zitten (Boerbond, KVVV) die geen regionale activiteiten verzorgen. Een kader voor het kultureel centrum is er nog steeds niet. Van coördinatie tussen tentoonstellingszaal, concertzaal, kultureel centrum enzovoort is geen sprake. Het kultureel centrum werkt volledig receptief, er gaat geen initiatief van uit."

"En kom niet af met dat verhaaltje dat er geen tijd voor is, er zijn 365 dagen in het jaar, aldus dreigde ons vermetel gemeenteraadslid.

Wit het antwoord dat Roos Wouters gaf, werden we niet veel wijzer. De Kulturele Raad is 'bijna definitief' goedgekeurd (hoe bijna? hoe definitief?). De kulturele infrastructuur 'zou' uitgebouwd worden met als centraal punt het kultureel Centrum. Een beleidsnota van Roos Wouters is bezig met tot stand te komen.

We zullen waarschijnlijk tot de 366ste dag van het jaar moeten wachten, als we er méér over willen weten...

17 OKTOBER 1980

...En drie weken later zaten we weer met z'n allen samen in de Gothische Zaal van het Stadhuis, en luisterden naar de nieuwste ontwikkelingen in het levenspartijpolitieke wereldje...of, tenminste, we luisterden naar wat onze politiciers daarover kwijt willen op een gemeenteraadszitting.

Streep door de rekening

Het eerste groot diskussiepunt waren wijzigingen aan de begroting van 1980. Het komt erop aan, dat er een kleine 39 miljoen méér uitgegeven zal moeten worden dan was voorzien, 18 miljoen daarvan gaat naar de indexering van lonen van het stadspersoneel. Dat komt, omdat de index dit jaar sterker gestegen is dan voorzien. Ook de stijging van de brandstofprijzen (stookolie en benzine) is een belangrijke post.

Daarnaast waren er een heleboel kleinere begrotingswijzigingen. Bij de bespreking ervan schoot vooral de Volksuniefractie in het geweer. Van Itterbeek kloeg de ondoorzichtigheid van het gevolgde beleid aan. Het ging op dat ogenblik over het onderbrengen van de

VUUL

...zo zien de straten van stad Leuven er tweemaal per maand uit, wanneer het grof huisvuil wordt opgehaald. In de andere deelgemeenten spelen dergelijke tafereeltjes zich maandelijks af. Gedurende 1979 werd maar liefst 12 566 ton grof huisvuil van de voetpaden opgehaald.

stadsdiensten op één centrale plek, nl. vlakbij het stadhuis. Daartoe heeft het college al de Kredietbank in de Muntstraat aangekocht. Van Ifterbeek verveert het college, dat de gemeenteraad dingen moet goedkeuren waarvan de verdere bedoelingen worden geheim gehouden. Vansina antwoordde: "Wij weeten wat wij willen" en legde uit dat je nu eenmaal bij de aankoop van zo'n gebouwen al je kaarten niet op tafel kan leggen, omdat zoiets de prijs wel eens zou kunnen beïnvloeden. Dat die situatie ten koste gaat van de al zo twijfelachtige 'gemeenteraads-democratie' moeten we blijikbaar maar op de koop toe erbij nemen...

Vanden Eynde, ook een Volksuniejongen, kloeg de privatisering aan, het uitgeven van taken van de stad aan privéfirma's.

Bouwen

Enige punten in verband met urbanisatie werden afgevoerd wegens de afwezigheid van schepen Gnops. Onze schepen is reeds herstellende, vernemen we, maar moet het kalmpjes-aan doen.

Wat wel afgehandeld werd, was het stratentplan van NV Matexi, een firma die aan Platte-Lo-straat en Koetsweg wil verkavelen. Vansina stelde voor, het stratentplan af te keuren, en dit is ook gebeurd. Op die manier wordt een latere verkaveling voorlopig nog uitgesteld. Dit is positief te noemen, want de percelen waar Matexi op mikt, liggen niet in de bouwzone maar in het 'woonuitbreidingsgebied', een reserve aan bouwruimte die men pas zou mogen aanspreken als de eigenlijke bouwzone volzet is. Jammer dat die gulden regel niet altijd even konsekwent wordt toegepast... Massart (CVP-meerderheid) onthield zich bij punt 21: "wegeninfrastructuur en nutsvoorzieningen Keizerberg." Hij had het dossier opgevraagd en moest vaststellen dat er geen enkel papierfje in zat. De ambtenaar die hij aanklachte kon hem niet wijzer maken. De schuldlige was andermaal schepen Sprockeels, onze plaatselijke rekordhonder in het onvindbaar maken van dossiers. Naast elke gemeenteraad wordt deze toestand aangeklaagd, maar de schepen weegt er blijikbaar zachtig zijn weten aan en doet zonder blikzen verder in zijn hoosheid. Met als gevolg dat de gemeenteraadsliden elke keer in blind vertrouwen moeten stemmen.

De bron

Het domein 'De Bron' te Kessel-Lo is eigenlijk een openbaar park, maar wordt door haast niemand bezocht. Het college zou deze toestand wijzen verhelpen door een andere toegangsweg aan te leggen, en voor parkeergelegenheden te zorgen. Op die manier zou er meer openheid zijn, en dat zou de bezoekers aantrekken.

Van Mellaert (SP) zette daar een paar vraagtekens bij. Er wonen toch genoeg mensen in de buurt, waarom bezoeken die het park niet? En die hebben geen parking nodig. Van Mellaert vroeg zich af, of de aanleg van de weg en parking niet eerder gebeurde in functie van de Stichting Lodewijk De Raet, die het gebouw 'De Bron' huurt.

Van Ifterbeek wees erop, dat het meest dringende werk het onderhoud van het park was, dat er nu meer als een broesje bij ligt en niet direct uitnodigt tot wandelen.

Hij aankoop van een huis in de Glasblazerijstraat (vlakbij Stella Artois) rezen ook vragen. Dat huis ligt in de industriezone volgens het gewestplan. Wat gaat de stad ermee aanvangen? Voortverkopen aan de Stella?

MISDAAD IN LEUVEN

Waarom kocht de Stella het dan niet meteen? De Burgemeester susste de gemoeieren: vanuit het Richtplan is het aangeraden, de Glasblazerijstraat terug in de woonzone te leggen. Of dat gaat lukken is nog niet zeker. Indien niet, zal het industriezone moeten blijven, maar omdat het toch een goede koop was, leken beide richtingen gunstig. Voorlopig zal er waarschijnlijk één van de gezinnen van Cambodjaanse vluchtelingen een onderdak vinden.

Restaureren

Van Ifterbeek (VU) had twee punten op de agenda laten plaatsen in verband met restauratiewerken.

Het eerste handelde over de Predikherenkerk door de Univeritaire parochie gebruikt. In 1964 werd vanuit stad Leuven een architect aangezocht om een restauratieprogramma op te stellen, wat datzelfde jaar nog in orde kwam. Sindsdien is er niets meer gebeurd, ondanks herhaald aandringen van organisator, pastoor, technische dienst van de KUL. Van Ifterbeek noemde deze toestand "Yanbeleld".

JAN PIETER MINCKELERS:

DE MAN DIE HET GAS DEED BRANDEN

De naam Minckelers zal iedere Leuvenaar wel bekend zijn. Want ieder jaar krijgen we minstens één keer een gele brief uit een straat, die naar hem genoemd is. Deze brief vertelt ons hoeveel we aan vaderlijke

Schepen Sprockeels verklaarde dat de aangehalde data juist zijn, maar dat in 1977 het college akkoord was om tijdelijke herstellingen te doen voor 103.000 fr. In 1979 kwam de restauratie ter sprake bij de begroting. De werken werden voor 1983 gepland, en zouden 73 miljoen kosten.

Ook de Jansensstoren, eigendom van het Paridaensinstituut, verkeert in slechte staat. Sprockeels kon antwoorden, dat de bouwvraag voor begin 1981 wordt verwacht, en dat de restauratie-opties reeds goedgekeurd zijn door de Rijksdienst.

Over deze twee punten zei de schepen, dat er nu eenmaal in Leuven zoveel te restaureren valt, zodat niet alles tegelijk kan gebeuren.

Burgemeester Vansina vulde aan, dat de kredieten voor restauratie trouwens flink geslonken zijn. Hij had geruchten opgevangen, dat door de aankoop van 'De Brakke Grond' als Vlaams Cultureel Centrum in Nederland, het geld van het ministerie wel erg geslonken was, en men zou besnoeien op restauraties. Het zou zelfs kunnen, dat de restauratie van het stadhuis daardoor in gevaar komt.

staat moeten afdokken. Dit zou tot de misvatting kunnen leiden dat Jan Pieter Minckelers de uitvinder van de belastingen is. Om deze man terug in zijn eer te herstellen wijden een speciale rubriek aan Minckelers, de uitvinder van het lichtgas.

Jan Pieter Minckelers

werd geboren op 2 december 1748 te Maastrecht in een oude, deftige familie. Zijn grootvader was dokter en zijn vader was apotheker. Van zijn jeugd jaren weet men alleen dat hij school liep bij de paters jezuiten in zijn geboortestad. Na zijn middelbare studien bereide hij zich voor om toe te treden tot de geestelijke stand. Maar gelukkig voor de mensheid heeft hij zich tijdig bedacht en koos hij een ander levensdoel. Hij ging natuurwetenschappen studeren te Leuven, met groot succes trouwens. Op 23-jarige leeftijd werd hij benoemd tot professor in de filosofie (1771). Zijn proefnemingen met gas dateren van 1784 (meer uitleg hierover vindt u wat verder).

Door de Franse revolutie werd de Leuvense universiteit gesloten en kwam Minckelers op straat te staan.

Exhibitionisme	13
Gebeten door hond	10
Nachtgerucht	19
Overspel en onderhoud van bijzit	32
Zelfmoord en poging tot zelfmoord	41
Overdadig gebruik van kalmerende middelen	6
Met water gegoten op voorbijgangers	2
Gewaterd op de openbare weg	1
Fietsen op de voetpaden	61
Vuilzakken te vroeg buiten gezet	19
Maar laat dat de sfeer niet drukken. Er zijn ook positieve geluiden. In 1979 werden volgende overtreddingen geen enkele keer geregistreerd: Bomalarm, Dopingcontrole, geen hulp aan persoon in nood, kansspelen, krankzinnigen, moeskopperij, vertonen van pornografische prenten, vinden van lijk. Blijikbaar is het met het moreel gehalte van de Leuvenaar nog niet zo erg gesteld!	

In het jaarverslag van 1979 troffen we ook een leerzaam lijstje aan van de misdaden, wanbedrijven en overtreddingen die door de politie werden verzameld op het grondgebied Leuven. We doen er een greep uit:

Bedreiging door woorden, gebaren of zinnebeelden	52 x
Brandstichting	10
Deserteur	3
Diefstal	2549
Dronkemakende dranken geschonken	34
Dronkenschap achter het stuur	54
Dierenbescherming	22
Dieren gedood door roofdier (??)	5

de man die het gas deed branden

Hij keerde naar zijn geboortestad terug en nam de apotheek van zijn vader over. In 1778 wordt Minckelers benoemd tot leraar aan de école centrale van Maastricht. In die tijd houdt hij zich vooral bezig met de studie van fossielen. Hij overleed op 4 juli 1824.

Ontvlambare lucht

Enkele dagen na het opstijgen van een ballon door Charles te Parijs werden de hoogleraren Thijnsbaert, van Bouchaute en Minckelers door de hertog van Arenberg verzocht te onderzoeken welke ontvlambare gassen voor het vullen van ballons zouden kunnen gebruikt worden. Minckelers deed eerst experimenten met gassen, verkrepen door het verwarmen van stro en wol in ijzeren buizen. Het gewicht van het gas uit stro was 48 tegen 71 voor lucht, 41 tegen 64 voor het gas uit wol. Het verschil in soortelijk gewicht was te klein om een ballon te doen stijgen. Nog een aantal andere stoffen werden aan proefnemingen onderworpen: schaapbeenderen, eiken- en beukenhout, schoorsteenroet. De gassen, verkrepen uit deze stoffen waren echter allemaal zwaarder dan waterstof, dat tot dan toe gebruikt werd voor het vullen van ballons.

Dan verwarmde Minckelers steenkool in gesloten buizen op hoge temperatuur. We citeren zijn bevindingen; r-vertaald uit het Frans natuurlijk): Het succes had mijn aandacht getrokken; want op 1 oktober (1783), nadat ik steenkoolpoeder in een geweerloop had gedaan, verkreeg ik onmiddellijk ontvlambare lucht in overvloed; vier ons steenkool leverden me één kubieke voet, Frans eenheden van deze lucht, die na weging vier keer minder woog dan de atmosferische lucht. " Bij zijn eerste proefnemingen had Minckelers vette kool genomen; de ijzeren buis verstopte. Mageré kool bleek beter geschikt. Het gewicht van het koolgas was 15 tegen 64 voor lucht. Vele jaren later kon men aantonen dat dit koolgas hoofdzakelijk bestond uit methaan en in mindere mate uit ethyleen en koolstofdioxide. Op 21 november 1783 werd in Keerlee een kleine ballon gevuld met koolgas, losgelaten. Daarna werd de proef voortgezet met grotere ballons te Leuven en Antwerpen. Minckelers breidde zijn proefnemingen uit en had zelfs een klein bedrijf ingericht. Minckelers bereidde het gas voor ballonvulling maar gebruikte het ook voor toepassingen. Verschillende ooggetuigen

verklaren dat Minckelers in het college " de Valk " er zijn leslokaal mee verlichtte. Vooral deze uitvinding was praktisch erg belangrijk en daarom is Minckelers overal bekend als de uitvinder van het lichtgas. Hij legde de grondslag van de Gasindustrie, die tot voor de 20e wereldoorlog zeer belangrijk was.

De katholieke organisatie van het fittersbedrijf huldigt haar baanbreker Jan pieter Minckelers bij diens tweede eeuwfeest. (1945) " Wat zouden onze huisvrouwen doen als gashaarden, E-skooktoestellen hen nog steeds onbekend zouden zijn? Het leven zou voor hen ontegenzeggelijk veel moeilijker zijn als de werkzaamheden van Minckelers op een ander terrein had geleegen. "

Zijn uitvinding is ook vandaag nog brandend aktueel. Wanneer men spreekt van onderaards vergassing van steenkool, dan is dat eigenlijk niets anders dan de uitvinding van Minckelers. Het is dus niet Urbannus van Anus, die " de gaz doet branden ", maar Jan pieter Minckelers

DE VERHOUDING ACW-CVP

Dit was het thema van de derde studiedag over het Gemeentebeleid, waarvan u een eerste verslag kon lezen in het vorige dijflepaard. Als spreker was Jaak Henckens aangekondigd, maar in laatste instantie liet hij het afweten. Als vervangers traden Luk Van den Brande, volvertegenwoordiger voor het arrondissement Mechelen, en de Heer Bosmans, Gemeenteraadslid te Boutersem, op. Maar ook Luk van den Brande had slechts tijd voor een korte speech, waar we niet veel wijzer van geworden zijn. Veel woorden over de fundamentele doelstellingen van het ACW en wat algemene bedenkingen over de politiek volstonden om de keuze voor de CVP te motiveren. Voor ons is echter de keuze van de christelijke arbeidersbeweging niet zo evident en we proberen in dit artikel wat meer te vertellen over deze intrieme verhouding.

Structuur van ACW

We wagen ons niet aan een algemene uiteenzetting over de structuur van het ACW maar we beperken ons tot de structuur op gemeentelijk en ar-

rondissamenteel vlak (Wie meer informatie wenst over de nationale structuur raden we het tijdschrift van Aristenen voor het socialisme aan).

Het hoogste orgaan is de zogenaamde Middenraad, waarin ± 350 afgevaardigden zitten van de verschillende deelvakken (KWB, KAV, ACV, EVOC, BAC, DVV, de Hoorn, Lovanium, VKZ, KBG, KAVJ).

De eigenlijke beslissingen worden genomen in het hoofdbestuur (± 75 leden). Maar de macht is in feite in de handen van kleine groep het ABACW (algemeen Bureau ACW), waarin de voorzitters en sekretarissen zetelen. Hierin vinden we namen als I. Degroet, F. smets, F. Cnops. De verbinding tussen het ACW en de politiek bestaat uit 2 organen: het politiek overlegkomitee en het AFAK, arrondissementeel politiek advieskomitee. In het politiek overlegkomitee zetelen weerom de voorzitters en de sekretarissen van het ACW en anderzijds de parlementairen (Henckens, Leemans, Degroet) en de provincieraadsleden (F. Vansina, L. Valckenaers, ...). De gemeentelijke mandatarissen zijn hierin niet vertegenwoordigd en daarom werd het AFAK opgericht.

het ACW in Leuvense gemeenteraad

1. F. Vansina, burgemeester
2. F. Cnops, schepen van ruimtelijke ordening en huisvesting
3. R. Wouters - Van Hove, schepen van kultuur en onderwijs
4. P. De Reycke - Geelen, schepen burgerlijke stand, maatschappelijk welzijn en gezin
5. L. Valckenaers, Gemeenteraadslid
6. F. Verlinden, Gemeenteraadslid
7. H. Bruyninckx, Gemeenteraadslid
8. M. Hamels - de Kelver, Gemeenteraadslid
9. L. bogeaerts, Gemeenteraadslid
- 10.
- 11.
- 12.

het ACW in de CVP

Uit de Gemeenteraadsverkiezingen van 1976, blijkt dat ongeveer de helft van de CVP-verkozenen zich rekenen tot het ACW. In het arrondissement Leuven behoorden 135 van de 257 verkozenen tot de ACW-streking (53%). Het aandeel van het ACW in de CVP is dus zeker niet te onderschatten, maar globaal bekeken is er een serieuze ondervertegenwoordiging van de arbeidersbeweging als je bedenkt dat + 80% van de CVP-stemmers loontrekkenden zijn. Deze ondervertegenwoordiging uit zich nog sterker in de hogere posten. Van de 78 burgemeesters en schepenen zijn er 36 acw-ers (46%) Van de parlementairen voor het arrondissement behoren slechts 3 van de 9 tot de ACW-streking. (33%) Komt daar nog de vraag bij of je professor, senaatsvoorzitter Leeemans wel als een vertegenwoordiger van de arbeidersbeweging kan beschouwen.

ZIE GINDS KOMT DE STOOMBOOT

Leuven is een havenstad, ook al wordt dat vlg vergeten. Nu, ja, de Vaartkant nodigt niet direkt uit tot plezieravandelingenjes en zondagsvluttappen onder de lommetrijke fabrieksmuren.

In totaal deden 1 643 schepen de Leuvense haven aan gedurende het jaar 1979. Er werd

647 119 ton goederen aangevoerd, verdeeld als af te lezen in de bijgevoegde grafiek.

Zo te zien wordt er in Leuven nog wat afgebrouwen en gebakken...

60 340 TON MEEL

55 400 TON ZINK

54 932 TON GRAINT

12 600 TON GASOLIE

651 TON KOLEN

264 897 TON GRAMEN

© DJULPRESS

In Leuven is het aandeel van het ACW in de CVP iets hoger dan het nationaal gemiddelde. Volgens hem behoren 12 van de 19 CVP-Gemeenteraadsleden tot het ACW. Wij konden maar negen namen terugvinden op de ACW-kandidatenlijst voor 1976.

I. Valckenaers schrijft hierover in de kleine volksmacht:

"Hierruit blijkt duidelijk dat in Leuven en omgeving de CVP er zeer goed is uitgekomen (nvdr: CVP in arr. Leuven +6.5% in 1976.) In deze Gebieden heeft het ACW in het algemeen naar buiten uit meer positief geopteerd voor de CVP en werd ook een meer eensgezinde houding t.a.v. de partijtucht aangenomen. Het is ons gevoelen dat vanuit het grootste deel van onze leden en militanten wensen dat het geheel van de Kristelijke arbeidersbeweging een duidelijke en eerlijke houding aanneemt t.a.v. het beleid."

de keuze voor de CVP

We citeren letterlijk uit de tekst van Luk van den Brande hoe de keuze voor de CVP gemotiveerd wordt.

- "Het ACW heeft vler keuzemogelijkheden:
- a) in de mate de vershillende politieke partijen de visie van het ACW vertolken en verdedigen op bepaalde problemen, worden deze partijen gesteund.
 - b) er wordt zelf een autonome christelijke arbeiderspartij opgericht,
 - c) een frontvorming wordt nagestreefd met de socialistische arbeidersbeweging naar een progressieve arbeiderspartij.
 - d) er wordt samengewerkt met één bepaalde politieke partij.
- Duidelijk werd de keuze gemaakt tot samenwerking met één politieke partij, met name de CVP.
- Deze keuze is geen wetmatigheid of vanzelfsprekendheid en ook niet onomkeerbaar. Zij is meer en meer aan voorwaarden gebonden of zou dat tenminste moeten zijn.
- Om deze keuze te blijven verrechtvaardigen - zij is gesteund op het feit dat het programma van de CVP betrekkelijk de meeste waarborgen

biedt tot de verwezenlijking van de opvattingen van de KAB;... " Men zegt steeds dat de keuze van het ACW niet vanzelfsprekend is en voorwaardelijk. Voor de ACW-mandatarissen is deze keuze belangrijk wel vanzelfsprekend want niemand van hen, behalve I. Valckenaers, vonden het belangrijk om de discussie over de verhouding ACW-CVP bij te wonen. De keuze voor de CVP is in feite ook allesbehalve voorwaardelijk, zoals duidelijk blijkt uit de krachtlijnen voor samenwerking met een politieke partij, uiteengezet door Fons Smets in de vorige studiedag.

"voorrang heeft de eenheid binnen het ACW en het ACW-programma. - in principe opteert het ACW ook op plaatselijk vlak voor het samengaan met de CVP

- indien, gezien de plaatselijke situatie, eensamen gaan met de CVP, wordt afgewezen, kan het plaatselijk ACW slechts een andere oplossing overwegen:

+ mits het plaatselijk ACW-hoofdbestuur met grote meerderheid 2/3 ? akkoord is

+ in geen geval kan het plaatselijk ACW samengaan met een politieke partij, die een binding heeft met een nationaal erkende partij, een andere dan de CVP

+ en dit na afspraak met een afvaardiging van het plaatselijk ACW-hoofdbestuur met het arrondissementeel bureau van het ACW

- deze keuze als beweging voor een bepaalde partij vermindert in niets de persoonlijke keuzevrijheid van de leden van de samenstellende takken.

Zoals blijkt uit de geciteerde teksten hadden de inleiders geen moeite met de keuze voor de CVP en vonden het dan ook niet nodig hierop wat dieper in te gaan. De deelnemers aan de cursus vonden deze keuze helemaal niet zo evident en de discussie met Jos Bosmans en Fons Smets verliep dan ook geanimeerd, zoals dat heet. (Er volgt nog een speciale avond om de discussiepunten uit te praten, we houden u op de hoogte.)

het rechtse gevaar

Het huwelijk met de CVP is helemaal niet zo probleemloos als men ons wil doen voorkomen, getuige hiervan is de aanval van het CVP-congres op de arbeidersbeweging. Men ging zelfs zover de arbeidersbeweging de schuld te geven van de crisis. Hier kwam wel wat verbaal protest tegen van "Het Volk" "de Volksmacht", zelfs premier Martens vond het nodig om te reageren. Jos Bosmans steld hier tegenover dat een stevig aanwezigheid van het ACW in de CVP de enige mogelijkheid is om de steeds ster-

kere verrechtiging tegen te gaan. Hij verwees hier naar het steeds agressiever optreden van rechtse Groepen zoals het VMO. I. Valckenaers volgt dezelfde redenering in zijn oproep om bij de CVP aan te sluiten, die verscheen in de volksmacht van 14 november.

DEMOCRATIE OF DICTATUUR

Wie het gezag uitoefent en op welke wijze de gezagdrager wordt aangepuld hangt af van het regime: democratie of dictatuur.

Veel landen kennen een dictatuur, met al de gevolgen vandien. Velen onder u hebben de brutale gevolgen van het "nazi-regime" gekend. In Midden- en Zuid-Amerika worden dagelijks mensen gevangen gezet en/of vermoord, omdat zij durven leven voor democratie en vrijheid. Alleen in El Salvador werden - naast Mgr. Romero - dit jaar meer dan 6.000 mensen, ouderen, vrouwen en mannen afgeslacht.

Ons land kent gelukkig nog een democratie. Wel niet volmaakt, maar ja... wie van ons is wel volmaakt?

In een democratie, waar iedereen mag uitkomen voor zijn politieke overtuiging, zijn er uiteraard verschillende politieke partijen, vormt niet iedereen dezelfde mening deuit.

Het ACW (d.w.z. de totale christelijke arbeidersbeweging) heeft steeds gepoend om aanwezig te zijn waar de beleidsbeslissingen genomen worden, dus in Kamer, Senaat, provincie en gemeente.

Bovendien is het ACW van oordeel dat hier en nu, in de huidige omstandigheden, ons christelijk sociaal programma de meeste kansen heeft langs de CVP (Christelijke Volkspartij) en haar mandatarissen.

Dit beeld wordt ook steeds

meer en meer door de pers verspreid en dient als rookgordijn voor heel wat anders. De afbraak van de sociale rechten zal niet gebeuren door het VMO, maar wel door die groep van de CVP die de arbeidersbeweging de schuld geeft van de crisis.

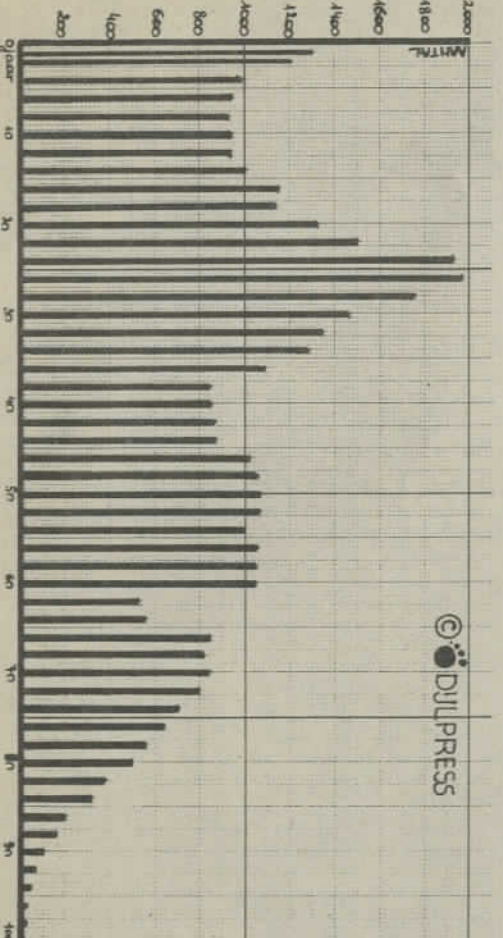
Verder was er nog heel wat kritiek op de controle van de CVP-mandatarissen. De gekozenen worden zelden of nooit ter verantwoording geroepen. Meestal het politiek comité slechts op papier of zelfs niet. Men zegt dat de beweging zelf de hand dient te houden aan een streng cumulatieverbod.

Maar burgemeester Van Sina cumuleert maar op : burgemeester, provincieraadslid, voorzitter ASVERIEC....

Schepen Onops is voorzitter van Hugerul en schepen van ruimtelijke ordening. Hoe zijn die belangen allemaal samen te rijmen. Ook de zogezegde inspraak betekent niet veel, de belangrijkste politici-kers zijn nooit te zien op vergaderingen, waar ze eventueel kritiek zouden kunnen krijgen.

WIJ LEUVENAARS

We waren in 1979 maar liefst met z'n 85 632, waarvan 41 524 mannen, en iets meer (44 108) vrouwen.

© Drukkerij

Tegenover 1978 was dat een daling van 836 Leuvenaars. Nochtans, als je geborten en overlijdens vergelijkt, zouden er 579 Leuvenaars bijgekomen zijn. Leuven heeft echter te kampen met uitwijkingsverschijnselen. Er zijn in 1979 4 850 mensen op het grondgebied van de stad komen wonen, maar 6 261 leuvenaars

verhuisden naar "buiten", zodat hier een 'verlies' van 1 411 inwoners te noteren valt. Een verklaring van deze uitwijking zou volgens de gemeenteraad liggen in het feit, dat de verkavelingen in de deelgemeenten afgeremd worden, in de hoop dat daardoor de mensen weer binnen de stads- en woonkernen zullen gaan wonen. "Inbreiding" in plaats van "uitbreiding" wil men nastreven. Maar blijfbaar verkiezen de Leuvenaars de uitbreiding, en als zij geen plaatsje vinden binnen de grenzen van Groot-Leuven, verhuizen ze maar naar de zogenaamde tweede ring, de gemeenten Linde, Lubbeek, Bierbeek... waar verkavelen niet wordt afgeremd.

Overigens, ook binnen Leuven's grenzen wordt er druk verhuist : in 1979 werden 11 055 adresveranderingen genoteerd.

Van de 85 632 Leuvenaars zijn er 81 310 Belgen, en 4 322 vreemdelingen, vooral Italianen (892), Nederlanders (813) en Marokkanen (504).

Hoe oud wij Leuvenaars zijn, kan je aflezen uit de bijgevoegde grafiek, waar per leeftijd het aantal in leven zijnde inwoners wordt aangegeven.

GRIJSBOEK VAN DE INSPRAAK TE LEUVEN

ZWART OP WIT

Uit de grijze nevelen, die van in den beginne steeds rond het structuurplan gezeefd hebben, is nu (eindelijk) het 'boekje van de inspraak' opgedoken. Twee jaar vol lofwaardige pogingen om in Leuven de 'Grote Inspraak' te 'Begeiden' zijn echter geen sukses geworden, zeg maar, één grote mislukking geweest.

Nochtans, zo stellen de schrijvers van het GRIJSBOEK, zijn er enige lichtpunten.

"Uit de opgedane ervaringen viel er heel wat te leren, niet alleen voor de bevolking en de inspraakbegeleiders, maar ook voor de overheid. Na twee jaar werking beginnen deze resultaten voelbaar te worden. De openheid groeit en er zijn enkele positieve - zij het zeldzame - ervaringen met inspraak geweest".

Of in de toekomst dit optimisme gewettigd zal blijken is nog de vraag. Maar laten we eerst eens kijken wat het grijsboek ons te bieden heeft.

Een duik in de geschiedenis

Een eerste hoofdstukje geeft een overzicht van het inspraak kader bij het structuurplan en maakt er een eerste evaluatie van. Alles bijeen lijkt het wel indrukwekkend: een infocentrum, de begeleidingsgroep grote inspraak (BGGI), de richtplan-tentoonstelling, forums, prikkelprojecten, vraag-en antwoordformulieren en tenslotte de deelgebiedstudies.

Maar terug naar het grijsboek. Wie het niet allemaal zelf meemaken kan er de lijdensweg volgen van het infocentrum en het BGGI.

Een citaat: "Einde september '78 start de stagiaire van de RVA haar kontrakt. Het vertrouwen van de stuurgroep groeit in zekere mate, gezien de rechtstreekse vertegenwoordiging voortaan van infowinkel op de stuurgroepvergaderingen. Sindsdien is er een vlottere infomatiedoorstroming. Rond de stuurgroepvergaderingen blijft echter een sfeer van geheimzinnigheid kleven, de map 'stuurgroep' op de infowinkel is ontoegankelijk voor leden van de BGGI... Nochtans is één van de argumenten voor het afwijzen van de kandidatuur van de BGGI op de stuurgroep: "heet van de naald informatie is steeds op het infocentrum verkrijgbaar".

Is het infocentrum, na het doorspartelen van de nodige kinderziektes, kunnen uitgroeien tot een degelijk werkend inspraakinstrument, de BGGI verging het net andersom. Door de onwil, die men ontmoette, en de ontoereikendheid van de terbeschikking gestelde middelen werden de rangen der entoesiastelingen van het eerste uur, beetje bij beetje, uitgedund. De enkele overblijvenden hebben dan toch in samenwerking met het infocentrum nog heel wat waardevolle initiatieven losgewerkt, zo blijft verder uit dit eerste hoofdstukje. Je leest het er maar eens op na.

Uit het leven gegrepen

"Over inspraak kan men boeken vol schrijven, maar de realiteit valt toch vaak heel anders uit. Het zijn juist de praktische ervaringen waaruit men het meest kan leren. In het Leuvense trachten sedert enkele jaren verschillende aktiegroepen, opbouwwerken, milieugroeperingen, bewonersgroepen ed. hun stem te laten horen in het ruimtelijk beleid van de stad. (...) Enkele van deze konkrete projecten worden hier nader toegelicht om te illustreren welke nu juist de elementen zijn die inspraak bevordert of verhindert hebben. (We denken hierbij aan de rol van bepaalde groepen of personen, de verschillende belangen die spelen, de aanpak, de procedures, de mogelijkheden en de moeilijkheden die daarbij naar vorkomen)." Zo staat het er bij het begin van hoofdstuk 2.

Vierbeekveld is zo'n konkreet project. En met hoofdrolspelers van formaat. 'Het seminarie van Mechelen' houdt er uitverkoop van zijn gronden o.a. aan Interleuven. Anderen pogen de mooie omgeving van de abdij te redden door een klasseringsprocedure in gang te zetten. Bewaren daartegen komen van Interleuven, SM Heuvelhof, het seminarie van Mechelen en de stad Leuven.

Soms gaat het op een detektive verhaal lijken.

"Op 28.11.79 wordt een nieuwe vergadering belegd met de betrokken instanties. Daar zouden de volgende beslissingen genomen zijn: Vier-

beekveld komt volledig voor bescherming in aanmerking / de mogelijkheid tot verkaveling moet geschrapt worden / de optie tot onderzoek naar enige rechtsgrond voor schadevergoeding voor de eigenaars. Tot nu toe heeft van deze vergadering nooit een officieel verslag het daglicht gezien."

Het richtplan geeft voor Vierbeekveld 'landbouw' als bestemming aan. Maar... "Voor de tentoonstelling van het richtplan zijn op Vierbeekveld 'sterretjes' verschenen d.w.z. 'gebieden met sterke bebouingsdruk', kortom, de herdertjes uit dit verhaal hebben hun schaapjes op het droge.

omdat auto's belangrijk zijn

(eertijds populaire verkiezingslogan)

Het tweede verhaal gaat over een dovemansgesprek. Onderwerp van gesprek: een voetgangerstunnel onder het Martelarenplein.

Reeds in '72 schrijft het College aan de Minister van Openbare Werken: "Nochtans is het levens duidelijk naar voor gekomen dat een zeer grote hinder voor het verkeer geschapen wordt door de aanwezigheid van de twee beschermde voetgangersoversteken aan weerszijden van het Martelarenplein. Wij zijn dan ook zo vrij u, mijnheer de minister, te verzoeken de mogelijkheid te willen overwegen om deze twee overgangen te vervangen door voetgangerstunnels."

Van dan af volgt het ené plan het andere op. De argumenten voor en te-

lees verder op blz 10

ALLERLEI

In 1979 werden er 25 onwettige Leuvenaars geboren.

In 1979 werden 46 ossen, 870 stieren, 2 827 koeien, 67 kalveren, 10 048 varkens, 27 schapen en 23 paarden geslacht in het stedelijk slachthuis.

In 1979 werden 1 129 ondernemingen geschrapt uit het handelsregister, terwijl er 1 512 nieuwe handelstjes ingeschreven werden.

In 1979 werden 48 kinderen dood geboren.

In 1979 waren de gemiddelde marktprijzen van de soepkies : 80 Fr.; 90 Fr.; 105 Fr.

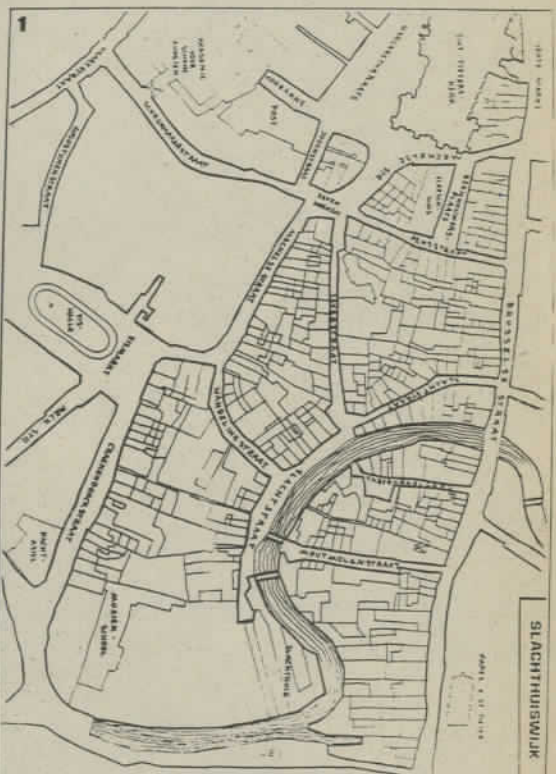
In 1979 studeerden aan de Katholieke Universiteit te Leuven 937 buitenlanders. 291 daarvan kwamen uit Nederland.

In 1979 werden 573 huwelijken voltrokken, tegenover 602 in 1978 en 563 in 1977.

In 1979 waren en 157 gouden bruiloften te vieren.

In 1979 woonden te Leuven 15 vaderlandslozen.

In het begin van de twintigste eeuw - dus nog vóór de grootste wederopbouwprojecten na 1914 - werd het middeleeuwse stadskwartier rond het slachthuis het voorwerp van een doorgedreven ontwerp van stadsvernieuwing. Het gebied strekte zich uit tussen de verkeersaders van de Brusselse- en de Mechelsestraat, van onder de toren van de Sint Pieterskerk tot aan de Lei met de toen nog niet overwelfde Dijle.

SANERING VAN DE

SLACHTHUISWIJK

Het saneringsontwerp van Frische

Vóór de eeuwwisseling al was er in "Louvain Annuaire" sprake van de veranderingen die moesten plaats vinden in de Slachthuiswijk. Men spreekt van het aanleggen van een kerkplein, van het doorbreken van een brede laan, het verwijderen van het Slachthuis en het "ontmantelen" van de Sint-Pieterskerk.

In 1909 tekent Frische, directeur van openbare werken te Leuven, een rooilijn- en onttegeningsplan dat de wijk moest saneren in de zin van de hierboven vermelde opties. Om dit project te kunnen realiseren zou het grootste deel van de buurt radikaal moeten worden afgebroken. Frische voorzag dat het hele binnengebied moest verdwijnen. Alle historisch belangrijke gebouwen en geveld werden ten dode opgeschreven samen met het Vleeschhuis, de helft van de Zeevenhoeken, het Leverstraatje en Slachthuis stroomde zou hij nu die bocht ruimschoots inkorten.

In plaats van het grillige, "pitterreske" stratenpatroon rolt dit plan in de as van de Sint-Pieterskerk een rechtlijnige, 15 meter brede boulevard uit van 400 meter lang. Langs de oevers van de Dijle buigen zich twee "luien" van elk 12 meter breed. Vóór het kerkportaal (of de "Lange Trappen") plant Frische dan nog een heus kerkplein om de voorgevel zichtbaar te maken. Om de verkeersafwikkeling te verbeteren rondt hij soms lichtjes de rooilijnen af, of snijdt hij de straatthoeken stomp af om het uitzicht aan de kruispunten te verbeteren.

Frische beweert van zijn eigen project dat het voldoet aan "les règles de l'art et de la bonne esthétique". Daarmee bedoelt hij dat zijn plan - in een tijd dat begripen als stadsaesthetiek en stedelijke functionaliteit hun ontstaan kenden - rekening hield met de goede voorschriften inzake urbanisme. Maar het lijkt ons eerder zo dat hij gebruik maakt van enkele stedenbouwkundige vuistregels die hij hier of daar heeft opgevangen en dan op een rigoureuze manier in de praktijk omzet.

Een specialist aan het werk

Het falen van Frische in zijn stedenbouwkundige aspiraties valt des te duidelijker op wanneer men er in Leuven de Duitse specialist terzake bijhaalt: Jozef Stubbën. Hij was een bekend architect-urbanist die voordien al plannen had getekend voor steden als Düren, Mulhouse, Darmstadt en Brussel. Leuven trekt nu - in navolging van deze grote steden - Stubbën aan om hem haar plannen voor de Slachthuiswijk voor te leggen.

Het ontwerp dat hij aflevert komt in grote lijnen overeen met dat van Frische - daartoe was hij verplicht. Het is pas als met het plan van Stubbën van naderbij gaat bekijken dat de enorme verschillen in kwaliteit gaan opvallen. Hij heeft het bulldozerproject van Frische aangepast tot een parreltje van stedelijke fijngevoeligheid. Met zijn fingerspitzengefühl voor historische, afektiève en esthetische waarden heeft hij de straten, de huizen, zelfs de bouwstenen van het oude kwartier "gelezen" en er dan zoveel mogelijk rekening mee gehouden in zijn project. Voor een zo laag mogelijke realisatiekostenprijs geeft hij de buurt het uit-

Een verwarloosde volksbuurt

De nauwe, grillige straten zoals Pensstraat, Leverstraat, Slachtstraat en Wandelingsstraat, de doodlopende gangen zoals Moutmolengang en "Babernakelgang" verdeelden de bebouwing in een onregelmatig patroon van dicht tegen elkaar geplakte blokken. Daardoor verliep het rollend verkeer er uiterst moeilijk. Bovendien was de toestand van de huizen verwarloosd en zelfs onhygiënisch te noemen. De oude huizen hadden grote deels hun bestemming verloren. Nieuwe bewoners voor de buurt werden meestal afgeschrikt door de soms zeer slechte woonomstandigheden.

Zoals de naam van de wijk zelf zegt, situeerde er zich het stedelijk slachthuis, gelegen op de landtong in de oksel van de Dijle-arm (rechtover de huidige muziekakademie). In de nabijheid bevond zich ook de Moutmolen, "te paard" op de Dijle.

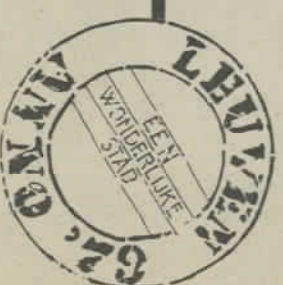
Regenover het hoofdportaal van de Sint-Pieterskerk bevond zich het oude "Vleeschhuis" dat voor een groot deel zijn functie als vleesmarkt had verloren, omdat meer en meer slagers hun vlees rechtstreeks aan huis bezorgden. Rond het Beenhouwerspleintje en in de Pensstraat woonden vele slagers, terwijl de verdere bevolking voornamelijk kleine handelaars en arbeiders omvatte.

Er is in Leuven ook een stedelijke gezondheidsdienst, die uiteenvalt in twee sectoren: Humane geneeskunde en Diergeneeskunde.

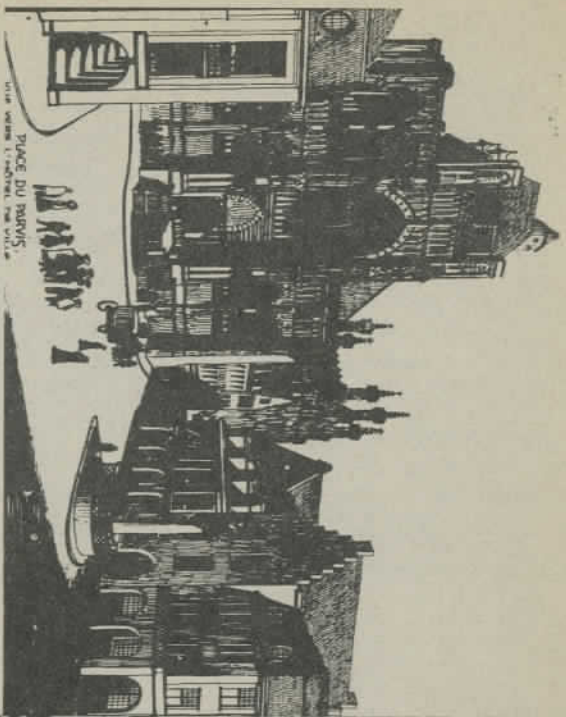
Humane geneeskunde heeft tot taak, geboorte en sterfte van de bevolking na te gaan, medisch toezicht op het stadspersoneel te verzorgen, het drinkwater en het milieu in het oog te houden en de bewoonbaarheid van huizen na te gaan.

BLOZENDE APPELWANGEN

Diergeneeskunde heeft weinig te maken met de wearts, maar staat op eelwarencontrolé en controle van de winkels en ondernemingen waar voedsel wordt verkocht. In 1979 werden zo bijvoorbeeld 62 beenhouwerijen, 59 restaurants, 1 grootkeuken voor scholen, 2 ijsalons enzovoort gecontroleerd. Ook op de openbare markten wordt rondgegaan.

Voor melkhandelaars bestaan aparte normen. Het is een geruststelling, als je leest, dat bij de in 1979 gecontroleerde melkboeren, elf in getal, geen enkele inbreuk werd vastgesteld.

zicht van een vernieuwde, opgefriste leefomgeving, waar de mikroben van de sloppen zijn verdreven om plaats te maken voor de moderne tijd. Nieuwe vormen en materialen en de mobiliteit van het verkeer konden nu hun intrede doen.

Verschillende versies

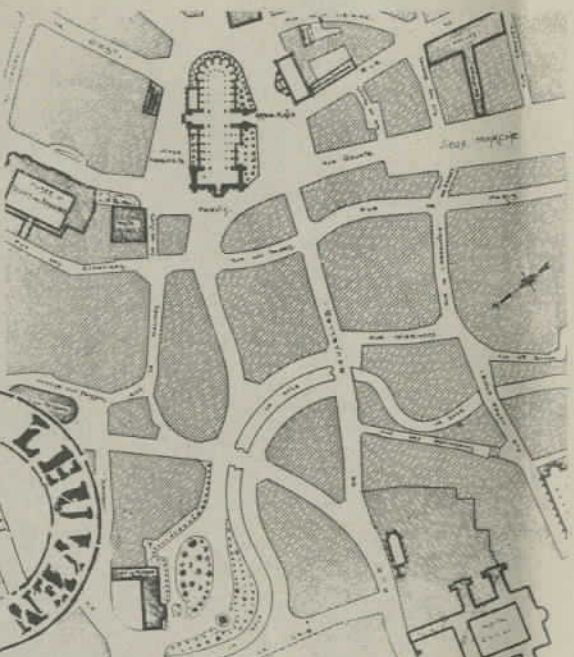
Het ontwerp van Stibben wordt door het Leuvens Gemeentebestuur echter niet geapprecieerd, zoals straks zal blijken. En dat zou wel eens kunnen te maken hebben met de verschillende visies die men er elk van zijn kant op na houdt. In zijn uiteenzetting aangaande de motieven voor het Slachthuiswijkproject zegt burgemeester Colins: "Het ogenblik is aangetroken om dit prachtige verfraaiingswerk aan te vatten. De verplaatsing van het oude Slachthuis naar de Kapucijnenvoer laat ons toe de Slachthuiswijk af te breken en te transformeren, omdat die nu alleen maar het centrum van de stad besmet."

Eerder dan zich te bekommeren om de woonbaarheid en de gezondheid van de buurt, is het schepencollege bezorgd om de valorisatie van de Sint-Pieterskerk en de vlekeelootheid van het Leuvens stadscentrum in het algemeen. Men is daarenboven van mening dat deze aanpassingen een gunstige invloed zullen uitoefenen op het toerisme in het hart van de stad. Dat zorgt op zijn beurt voor een nieuwe bron van inkomsten voor de commerciënten.

Het stadsbestuur is daarom eerder geneigd het ontwerp van Frische te aanvaarden dan dat van Stibben. In 1909 keurt men het project van de eigen directeur der openbare werken uiteindelijk goed: "Ondanks de pittoreke en archaische charme die het plan Stibben aan de omgeving van de hoofdkerk zou verlenen evenals aan het nieuwe kwartier aan de Lei, met zijn kolonades, zijn huizen in oude Vlaamse stijl, zijn antieke fonteinen, etc. gaat onze voorkeur uit naar het plan van het bureau van openbare werken."

Toch was men over het gedgekeurde project niet unaniem tevreden. De "Commissie Royale des Monuments et des Sites" heeft zoveel kritiek dat zij met een eigen ontwerp voor de dag komt. De commissie verwerpt de idee om de voorgevel van de Sint-Pieterskerk vrij te maken door middel van een brede, rechtlijnige boulevard voor het portaal. Zij wijst op de blunder die men reeds geslagen heeft aan de overzijde van de kerk, namelijk met de aanleg van de Bondgenotenlaan. In plaats daarvan wil zij de huizen voór de kerk bewaren en vanaf de Zevenhoeken een straat met een bochtig tracé in het gebied implanteren. Zo vermindert men het vergezicht op de kerkgevel. Dit is het startsein voor een langdurige discussie tussen het schepencollege en de koninklijke commissie, waaruit talrijke nieuwe plannen ontstaan.

CELSA'S CORNER

C. BOSQUET - VAN OPDENBOSCH
Schepen van feestelijkheden

Iedere vrolijke leuvenaar zal er in een ongewaakt ogenblik wel eens van dromen, schepen van Public Relations en Feesten te worden. Deze eer is sinds 1976 te beurt gevallen aan mevrouw Celsa Van Opdenbosch. Ze heeft ook Toerisme onder haar bevoegdheid.

Wat voerde onze schepen zoal uit in 1979? We kunnen een lijstje aanleggen van 56 recepties, en 54 plechtigheden met-of-zonder receptie. Bij deze laatste categorie horen onder andere de Gambriusfeesten, opening van de Handelsbeurs, bezoek van Koningin Fabiola aan het Lemmensinstituut, bezoek van Pronsas Paola aan Windekind, contactvergadering met de intercommunale Asverlec, viering van honderdjarigen, huldiging van Roger Decoster, onthulling van het standbeeld 'Dorre (de bakker) in de Diestestraat. Dit alles samen kostte de stad 818 898 franken.

De oorlog als spelbreker

Nadat het project van Frische door Koninklijk Besluit is goedgekeurd, begint de stad in 1913 aan de uitvoering van het project zonder zich te storen aan enige kritiek. Als de oorlogseroering in Leuven huishoudt in augustus 1914, zijn op het toekomstige kerkplein al enkele huizen opgetrokken die bovendien ongedeerd blijven bij de stadsbrand.

Tijdens de wederopbouw laat op een bepaald moment de discussie rond het Slachthuisproject weer in alle hevigheid op. De enige verandering aan het vooroorlogs ontwerp die hiervan het gevolg is, betreft de verlegging van de Pensstraat. Om het zware doorgaand verkeer in Leuven te vergemakkelijken legde men de mondingen van de Parijsstraat en de Pensstraat in elkaars verlengde. Via de Koraalgang, die na de oorlog werd doorgetrokken (= Rijsschoolstraat) kreeg men op die wijze een verbinding van de Naamsepoort met de Sint-Maartenskazerne en het kanaal.

De aanleg van de kaarsrechte, brede Koning Albertlaan heeft op onze dagen aanleiding gegeven tot de nieuwe invalsweg van de Brouwersstraat.

En speelt zich daar hetzelfde verhaal niet af??

Pieter Uyttenhove

Volgens : Jo Celis en Pieter Uyttenhove :
De wederopbouw van Leuven na 1914, Leuven, 1980.

A. Recepties	
3 januari	: personeisreceptie met huldiging van verdiensterijke personeelsleden en gepensioneerden in de stadschouwburg te Leuven;
6 januari	: ontvangst van de Karnavalvereniging Orde van de Pietermannen bij hun 11 jarig bestaan;
11 januari	: nieuwjaarsreceptie aangeboden door de stad aan de prominenten uit financiële handen- en nijverheidssectors, officiële installeringen en feestelijkheids van Leuven;
14 februari	: ontvangst van de deelnemers aan de postacademische cursus 'Jeugdsociologie';
27 februari	: ontvangst van de studentenkarnavalprins en zijn gevolg;
2 maart	: ontvangst van het kinderkoor Concinie ter gelegenheid van de voorstelling van hun Grammofoonplaat, door het Davidfonds;
3 maart	: ontvangst van de deelnemers aan de Vlaamse Kende Kannoters;
3 maart	: ontvangst van de deelnemers aan de akademische zitting georganiseerd door de Jonge Economische Kamer Leuven;
10 maart	: ontvangst van de deelnemers aan de karnavalstoet georganiseerd door de Orde der Pietermannen;
16 maart	: kampioensdag met huldiging van al de Leuvense kampioenen;
24 maart	: huldiging van de Laureaten ter gelegenheid van de 14e Nationale Muziekwedstrijd voor de Jeugd 1978;
3 april	: uitreiking Trofee van Sportverdiensite en Laureaat van de Sport;
13 april	: ontvangst van de leden van de Kelo Tennisclub bij de viering van hun 20-jarig bestaan;
13 april	: ontvangst van de leden van de Nederlandse Caravan Club;
17 april	: ontvangst van de leden van de scholen voor lichaamslijke opvoeding Ontvoeding en Vooruit en hun gasten uit Tsjecho-Slovaakije;

MATERIALISTISCHE BIJBELLEZINGEN

Het dank aan Bie Voor het tyfwerk

In de Ton Boscoparochie van Kessel-Lo is de parochieraad terug het verhaal van de man van Nazareth, Jezus Gaan lezen. Niks bijzonder zal u misschien zeggen want elke zondag, in elke kerk wordt er uit de bijbel voorgelezen. Iedereen, die katoliek is opgevoed kent die verhalen toch van buiten. Er is echter iets heel bijzonder aan de manier, waarop zij bijbellezers, zij noemen het "materialistische bijbellezers". Wij hadden een gesprek met Marcel van Laethem, die deze bijbellezingen be-geleidt.

DP: Waarom de bijbel opnieuw lezen en waarin zit dat nieuwe?
 VWL: In de groep heb ik in begin gevraagd: "Waarom willen jullie aan materialistische bijbellezingen doen?" Er kwamen uiteenlopende antwoorden: "Ik ben niet tevreden met de manier waarop de kerk reageert op de hedendaagse problemen. Al wat de kerk vertelt is zever." "Ik vermoed dat de schrift er anders over denkt." "Het is toch ons boek. We zijn er mee groot gebracht. Ik wil er meer over weten". Nog iemand anders zat met de vraag van de verhouding tussen christendom en marxisme. Enerzijds zitten in deze antwoorden aanwijzingen om aan een betere wereld te werken en een sterke vraag naar een analyse van ons kerk zijn en de samenleving. Maar wat mij anderzijds sterk opvalt is dat al deze mensen de schrift zien als een instrument waarmee zij hun eigen stellingen en verwachtingen kunnen bewijzen. Dit is precies ook wat in de theologie en de kerkelijk-ke documenten te pas en te onpas gebeurt: stellingen onderbouwen met schriftteksten. Ik ben er zeker van als er naar aanleiding van de synode over het Gezin een tekst zal gepubliceerd zal worden, deze ook doorspekt zal zijn met verwijzingen naar schriftteksten. Men zoekt geen boodschap, want men weet vooraf reeds wat men wil. Dat is echter in geen geval de richting, die wij met materialistische bijbellezingen uit willen.

DP: Hoe wordt er nu praktisch gelezen?
 VWL: Iedereen heeft eerst het Gezin verhaald van Markus gelezen. Ik had de opdracht gegeven in grote tijden de partijvorming na te gaan. Wie zijn de hoofdpersonages en welke partijen vormen zich? Wie kiest of doen er zich verschuivingen voor? Bij de bespreking in groepjes konden we in grote lijnen twee soorten reacties vaststellen. Een eerste reactie was: vreed, je kan er niets mee doen, je kens het al...! Een andere reactie wees in een te-gegestelde richting. Vooral had men met verwondering vastgesteld dat Jezus uitdrukkelijk partij kiest voor het kleine volk, dat hem zal volgen tot op het moment van de ultimate konfrontatie met de machten van de tempel. Dan laat het volk hem in de steek.

DP: In de praktijk?

WVL: Het praktisch engagement gebeurt in de groepen en organisaties waarin men actief is. Enkele concrete voorbeelden van acties: Cambodja, werklozenwerking van de KWB, Behandikanten, ... Het Davidsfonds richt een avond in rond Geluk en economie. Vroeger dacht er niemand aan zo'n thema op het programma te zetten. In de werkgroep katechese lag vroeger de nadruk vooral op het thema: 'Goed zijn', Gelukkig zijn, het hart. Op zichzelf is dat natuurlijk goed maar daar mag het niet bij blijven, nu snijdt men thema's aan zoals: hoe komt het dat sommigen rijk zijn en velen arm? kinderen zijn een dankbaar publiek want zij zijn niet rijk en zij voelen spontaan sympathie voor "de kleinen".

DP: Niet iedereen zal zomaar akkoord zijn met die materialistische interpretatie van de bijbel?
 VWL: Je hoort wel reacties van ouders dat de catechese geen godsdienst meer is, maar zij reageren nooit rechtstreeks. In de parochieraad zelf voel je natuurlijk ook wel de spanningen. Er zijn een drietal mensen die zich arzetten tegen de materialistische bijbellezing. Vooral organisaties, die nationaal georganiseerd zijn, zijn ook niet overdeeld gelukkig. De KWB en de werkgroep catechese staan wel positief.

DP: Het bisdom reageert ook niet?
 VWL: Neen, integendeel, ik voel mij gesteund door het bisdom. Wij zijn onze weg Gegaan met Don Bosco en dat heet men blijkaar aanvaard.

DP: Waarom leest men de schrift dan wel?
 VWL: Op de waarom-vraag is er eigenlijk maar één antwoord mogelijk: ik lees de schrift omdat ik een zekende mens ben. Waarom is er oorlog? waarom verdrukking, eenzaamheid, waarom leiden? Bij het lezen van de bijbelgeschiedenis doe ik een hoopgevende ontdekking, ook deze verhalen getuigen van onvrede met de heersende toestanden. Deze verhalen getuigen steeds opnieuw van de voorkeur van Jawhe voor de armen, voor de boer die zijn land verliest, voor de weduwe die dreigt de honger dood te sterven. Maar deze verhalen geven geen rechtstreeks antwoord op de vragen die wij ons nu stellen. Uit de analyse van de concrete economische, his-

torische omstandigheden kunnen we enkel leren hoe deze mensen gereageerd hebben. Kelf ben ik nooit gelukkig geweest met de idealistische interpretatie van de bijbel. Deze interpretatie gaf mij geen systeem om de verhalen van de bijbel samen te knopen en te begrijpen. Over de economische omstandigheden en de politiek werd vroeger nooit gesproken. Toch heeft de kerk altijd aan politiek gedaan. Te materialistische bijbellezing geeft dus geen concreet antwoord op de problemen van vandaag maar doet ons wel een methode aan de hand voor het onderkennen van verdrukingsmechanismen. Als ik nu de Regeringsverklaring op radio of TV hoor maak ik me de bederfing: wie heeft daar belang bij.
 DP: Maar teksten lezen is toch vrijblijvend?
 VWL: Als je de bijbel goed leest dan laat deze getuigenis je niet meer met rust. Zoals de man die zich afvroeg: "wat moet ik nu met mijn villa?" En hier komt ook het breekpunt voor sommige mensen, die welgeren konklusies te trekken. De bijbellezing moet ook in Groep gebeuren want als individuen je verliezen. Het grijpt zo diep in op je leven dat je er met anderen over moet praten. Na verschillende bijeenkomsten is er werkelijk iets gebeurd in de groep. Zo krijg ik nu nog telkens een telefoon van een groep uit Mechelen die ik vroeger begeleid heb. Wij interesseert niet zozeer wat er precies besproken is, wel dat ze er nog steeds mee bezig zijn.

DP: Hoe wordt er nu praktisch gelezen?
 VWL: Iedereen heeft eerst het Gezin verhaald van Markus gelezen. Ik had de opdracht gegeven in grote tijden de partijvorming na te gaan. Wie zijn de hoofdpersonages en welke partijen vormen zich? Wie kiest of doen er zich verschuivingen voor? Bij de bespreking in groepjes konden we in grote lijnen twee soorten reacties vaststellen. Een eerste reactie was: vreed, je kan er niets mee doen, je kens het al...! Een andere reactie wees in een te-gegestelde richting. Vooral had men met verwondering vastgesteld dat Jezus uitdrukkelijk partij kiest voor het kleine volk, dat hem zal volgen tot op het moment van de ultimate konfrontatie met de machten van de tempel. Dan laat het volk hem in de steek.

DP: In de praktijk?

WVL: Het praktisch engagement gebeurt in de groepen en organisaties waarin men actief is. Enkele concrete voorbeelden van acties: Cambodja, werklozenwerking van de KWB, Behandikanten, ... Het Davidsfonds richt een avond in rond Geluk en economie. Vroeger dacht er niemand aan zo'n thema op het programma te zetten. In de werkgroep katechese lag vroeger de nadruk vooral op het thema: 'Goed zijn', Gelukkig zijn, het hart. Op zichzelf is dat natuurlijk goed maar daar mag het niet bij blijven, nu snijdt men thema's aan zoals: hoe komt het dat sommigen rijk zijn en velen arm? kinderen zijn een dankbaar publiek want zij zijn niet rijk en zij voelen spontaan sympathie voor "de kleinen".

DP: Niet iedereen zal zomaar akkoord zijn met die materialistische interpretatie van de bijbel?
 VWL: Je hoort wel reacties van ouders dat de catechese geen godsdienst meer is, maar zij reageren nooit rechtstreeks. In de parochieraad zelf voel je natuurlijk ook wel de spanningen. Er zijn een drietal mensen die zich arzetten tegen de materialistische bijbellezing. Vooral organisaties, die nationaal georganiseerd zijn, zijn ook niet overdeeld gelukkig. De KWB en de werkgroep catechese staan wel positief.

DP: Het bisdom reageert ook niet?
 VWL: Neen, integendeel, ik voel mij gesteund door het bisdom. Wij zijn onze weg Gegaan met Don Bosco en dat heet men blijkaar aanvaard.

DP: Het dank aan Marcel van Laethem voor dit interview.

(x) een uitstekend werkboek voor bijbellezing in groep is 'Markus', het verhaal van een praxis. '1979, 119p., 75 fr. uitgegeven door Kristenen voor het socialisme, Theressastraat, 2000 Leuven. Voor alle verdere informatie kan je ook terecht op dit adres.

Met dank aan Marcel van Laethem voor dit interview.

206 in Groot-Leuven en 90 buiten het grondgebied. In vergelijking met 1978 was dit bijna een verdubbeling. Blijkbaar worden de Leuvenaars minder voorzichtig met het vuur...

Maar niet alleen bij brand komen de dappere jongens in hun rode wagens aangsnord. De brandweer heeft nog vele andere klusjes op te knappen. We pikken er een paar uit:

- 43 maal afsluitingen plaatsen of weghalen
- 9 tussenkomen bij geblokkeerde liften
- 19 een dier reddden
- 1 drenkeling ophalen
- 1 vervoer van planten
- 1 hobby-vliegtuig uit een boom halen
- 1 verkeersplaten zetten bij zon- en vrijdagmarkt
- 32 wegdek reinigen van glas, steenslag
- 123 kelders ledigen
- 2 bruggen maken over de Dijle (Dat onze schepen van Openbare Werken Sprockeels dat maar goed onthoudt! Waarom dat werkje uitgeven aan dure privéfirma's als onze brandweerjongens het zelf kunnen ???)

IN VUUR EN VLAM

De Leuvense brandweer heeft in 1979 zijn handen wel vol gehad. In totaal werden 296 branden en brandjes geluist, waarvan

gen vlieden in het rond. Tussen-door worden er ook wel eens tellingen gedaan. De tunnel schuift van de Diestsevest naar de Tiensevest en dan naar het midden pal onder het monument door, enz. Een ding wordt wel duidelijk: de voetgangers lopen de auto's voor de wielen, dus moeten ze onder de grond. En op blz. 41 van het grijsboek lezen we: "

"Uit betrouwbare bron vernamen wij dat op dit ogenblik geen enkel planologisch argument dat voor de tunnel pleitte bij het stadsbestuur overeind bleef. Het argument dat de doorslag zou geven bij het al dan niet laten uitvoeren van de voetgangerstunnel is dat openbare werken de tunnel financiert."

In het besluit staat dan: "Tot slot menen we te kunnen vaststellen dat de aktie van de BGGI een mentaliteitswijziging bij de planmakers heeft teewegegebracht. Geleidelijk aan is men er toe gekomen meer rekening te gaan houden met voetgangers en fietsers. Desondanks getuigt de realisatie van de voetgangerstunnel van het niet willen terug komen op een uiterst aanvechtbare beslissing, die rust op een voorbijgestreefde visie ten aanzien van verkeer."

Heet van de naald wordt daar aan toegevoegd:

"Minister Chabert besluit in het kader van budgettaire besparingen de beslissing over de bouw van een tunnel uit te stellen tot na '82, als de gevolgen van het sluiten van de ring en de aanleg van de A2 voelbaar zijn geworden."

Nog heter van de naald is dan wel het volgende:

"Minister Chabert heeft aan zijn Leuvense collega Geens laten weten dat de voetgangerstunnel naar het Leuvense station en gaande onder de ringlaan er toch zal komen. Bèrdâr was meegedeeld dat die plannen werden opgedoekt, minstens tot na '82. (...) Tegen die beslissing is vanuit het plaatselijk bestuur geprotesteerd. Chabert zegt dat de kredieten nu toch op de begroting van '81 zullen komen" (Het Nieuwsblad 8.11.80).

Van Pontius naar Pilatus

De 'historie van de invalsweg' is pas echt een kalvarietocht voor de inspraak. Zeer minutieus wordt hier verslag gedaan van een 'historie' die reeds begon vlak na de 2-de wereldoorlog. Voor deze wijk lijkt het of die nog steeds niet voorbij is. Maar ja, de plannen werden dan ook opge maakt door bekwame mensen, "die beter op de hoogte zijn dan u, dan ik, dan alleman..." (sic).

Dit was nog voor het huidig College in functie trad. Maar toch blijft men aan de invalsweg vasthouden. Wij houden ons hier verder aan enkele citaten uit het grijsboek.

"De p ngroep van het structuurplan dringt aan op een prikkelprojekt in de Bruul en wil een info-stand op de handelsbeurs met verschillende voorstellen. Dat stult op hevig verzet in de stuurgroep. Op de beslissing om de invalsweg aan te leggen kan niet teruggekomen worden. De invalsweg is een feit, de plannen zonder invalsweg zijn zinloos en mogen derhalve niet openbaar gemaakt worden. De stand op de handelsbeurs komt er niet, evenmin als een prikkelprojekt in de Bruulwijk. (...) BROM besluit in de Schepen uit te nodigen om een duidelijker zicht te krijgen op de zaak. Op 28.10.78 komt deze naar het buurthuis, vergezeld van zijn stadsingenieur. Er bleek al spoedig dat er geen verdere discussie meer mogelijk was. "De invalsweg is immers een stukje van een fantastisch ge-

heel" (sic). Dank zij de invalsweg zou de rest van de buurt verkeersvrij kunnen worden. Er zouden woonerven komen, de huizen zouden gerestaureerd worden. Alles zou verbeteren met de invalsweg."

Uiteindelijk zou er toch een prikkelprojekt komen, maar hoe?

"Omdat de Burgemeester op vakantie was, werd er contact opgenomen met de Schepen van Openbare Werken om de bedoelingen en de inhoud van het prikkelprojekt te verduidelijken. Deze laatste zag geen onmiddellijke bezwaren en verwachtte een uiteindelijke goedkeuring op het college."

Op 14.9.79 kwam het dossier ter goedkeuring op het college. De werkgroep moest vier dagen wachten en telefoneren om dan te vernemen dat er geen beslissing genomen was. Grote paniek, want het prikkelprojekt zou starten op 24.9.79 en alle affiches, buurtkrantjes en uitnodigingen waren reeds

gedrukt. Er was geen beslissing genomen omdat "men niet op de hoogte was van de inhoud van het prikkelprojekt en omdat de technische dienst eerst advies moest geven". Het advies van de stadsingenieur was negatief. Hij beweerde niet op de hoogte te zijn van het prikkelprojekt. Tevens werd er gevreesd dat deze activiteit de op handen zijnde werken aan de invalsweg zou hinderen. Tenslotte was men toch niet van plan met de resultaten rekening te houden omdat men al volop bezig was met het hertekenen van de plannen en men niet veel goesting had om nog veel te veranderen. Er waren bij de werkgroep nog drie werkdagen om het tij te doen keren. (...) Bij de aannemer werd er geïnformeerd of een prikkelprojekt echt een hinder zou zijn voor de werken. Dit bleek in het geheel niet het geval te zijn en hij bezorgde ons een document met de planning om dit te straven. Met dit dokument in de hand werd er getracht om de zaak nog op de valreep te redden. Het werd een administratieve rally door het stadhuis, met aankomst bij de Burgemeester, die net terug was uit vakantiekantte. De Burgemeester zegde dat hij de invalsweg altijd al een spijtige zaak had gevonden, maar dat men zomaar het beleid van zijn voorgangers niet ongedaan kon maken. Hij beweerde verder volledig achter positieve voorstellen van de bevolking te staan, kortom: het prikkelprojekt was gered, goedgekeurd op het college van 21.9.79."

De reacties op de proefinrichting waren bemoedigend, opnieuw rees er hoop nog iets te kunnen redden. Vergaderingen met het beleid werden belegd. Bijsturing van de plannen werd beloofd en het resultaat?

"Enkele weken later gingen we naar de plannen kijken. Daar bleek niet veel aan veranderd te zijn. Een paar formele details werden overgenomen (bomen aan het kruispunt

met de Coutereelstraat, het behoud van het hoekhuis van Cité Delvaux). De geest van de voorstellen was volledig tussen de tekentafels gevallen."

En zo kunnen we verder gaan. Er volgt nog het verhaal van de Musenbuurt en het Rietenspark. De indruk die blijft is er een van "urbane, historische wildgroei" en "financiële touwtrekkerij" (blz. 59).

Volgens het boekje

Zo kan het dus niet verder, maar hoe moet het dan wel? Daar wordt in de volgende hoofdstukjes op ingegaan. "De moeilijkheden die men ondervonden heeft bij het organiseren van de inspraak rond het structuurplan had men kunnen voorzien uit een kritische analyse van het planningsopzet. De centrale rol van de overheid, het wettelijke rol van de inspraakgroepen, het gebrek aan inzicht en informatie bij de bevolking, de stroefheid van het ambtelijk apparaat, de afstandelijke aanpak door de plangroep, en de gebrekkige wijze waarop de bevolking geïnformeerd werd: enkele aspecten binnen het planningsopzet die enige inspraak onmogelijk gemaakt hebben."

Aansluitend bij deze kritiek op de Leuvense structuurplan opzet, worden ook enkele theoretische beschouwingen gegeven over inspraak en structuurplanning. Geen gemakkelijke materie, maar beslist de moeite van het lezen waard.

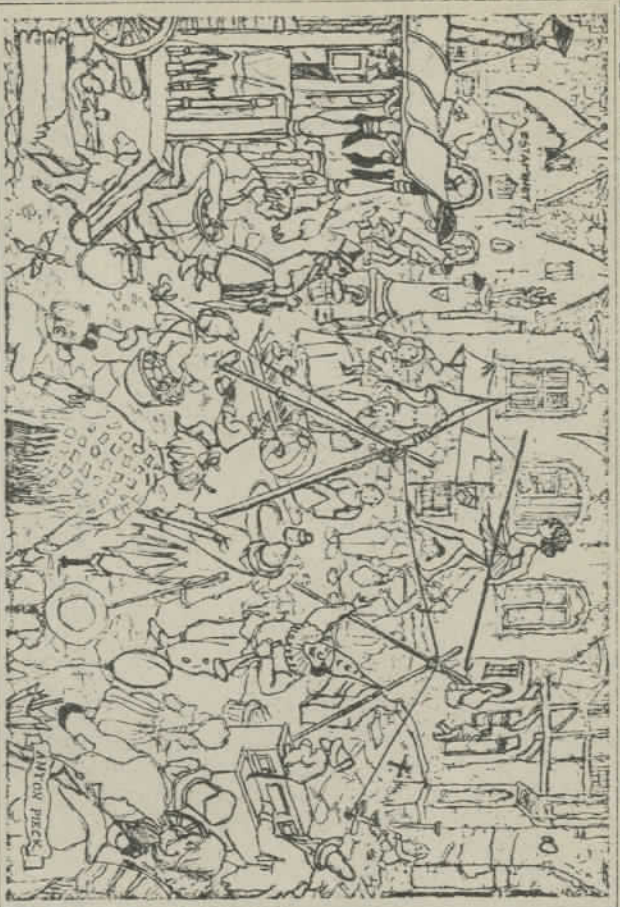
De moraal van het verhaal

Vooraleer het varkentje met de lange snuitten tonele verschijnt worden nog enkele 'tips voor de toekomst' toegevoegd.

Regenover de deduktieve aanpak van het Leuvense structuurplan (met vage doelstellingen als basis) stelt men een werkwijze voor met konkrete probleemformuleringen als vertrekpunt. Op het structuurplan moet nu een aktieprogramma volgen. Om de problemen daarbij het hoofd te kunnen bieden worden volgende suggesties gedaan:

1. De uitbouw van de dienst urbanisatie tot een volwaardige Dienst Stadsplanning (met personeelsuitbreiding, herdefiniëring taken, ...)
2. Een koördinatie van de verschillende diensten betrokken in het aktieprogramma (openbare werken, sociaal beleid, huisvesting, plantsoenen...)
3. Een tijdelijke begeleiding van de Leuvense plangroep bij het opstellen van het aktieprogramma.
4. Herdefiniëring van de taak van het Infocentrum.
5. Betrekken van het buurt- en opbouwcentrum met grote bewegelijkheid en lage drempel een absolute noodzaak. Als alternatief op de BG(G)I tenslotte ziet men een overleggroep tot stand komen van alle inspraakgroepen.

LEUVEN SPEELT LEUVEN SPEELT LEUVEN SPEELT

HET

STRUIFWERPEN

Een brokje geschiedenis

Het struifspel, meer bepaald het struifwerpen, is een voorbeeld te noemen van een echt volksspel, een voorbeeld ook van een echt herbergspel. Het is een spel dat wat betreft materiele middelen niet meer eisen stelt dan het gewone biljartspel. Toch is het vandaag de dag veel minder bekend en veel minder verspreid ook al was het struifspel vroeger zeer populair in het Leuvense. Er zijn in totaal meer dan duizend struifmaatschappijen ingeschreven geweest bij het stadsbestuur. De eerste dateert van 13 juni 1856, nl. de 'Société les Nouveaux' in de Diestsestraat 109. Het struifspel bestond vroeger reeds buiten verenigingsverband. De oudste weergevonden tekst in de archieven is een affiche van de 'Frijschieting met het Struifspel in den Oratorienhof te Lovén' uit 1838. Van de meer dan

gedaan voor geld. De winnaar kreeg al het geld dat zich op de grond bevond. Langzamerhand ging men over tot het werpen van ijzeren schijfjes naar een bakharingsbakje, eerst gevuld met zavel, later vervangen door leem. Hierop was dan een koord getrokken. Uiteindelijk heeft men struifbakken aangevraagd bij het stadsbestuur. De aanvraag werd ingewilligd en de 'Struifmaatschappij de Bruul' werd de jongste struifvereniging. Wat heeft men nu nodig om te struiven?

De regels van het spel.

Het struifspel zelf bestaat erin om de schijven binnen de kleistroken te gooien. Elke speler krijgt acht gemaakt zodat de schijf er blijft in steken. Voor het klein struifspel bedraagt de afstand tussen de streep waarachter de spelers plaatsnemen en de kleibak zelf 4 meter. Daarom ook wordt het kleine struifspel meestal binnen gespeeld, in het café of een speciaal daarvoor ingerichte ruimte. Het grote struifspel daarentegen wordt altijd buiten gespeeld. De afstand waarover de spelers hun ijzers naar de kleitafel gooien bedraagt negen meter. Het is evident dat dit meer kracht vraagt. Er bestaan nu een vijftal spelwijzen:

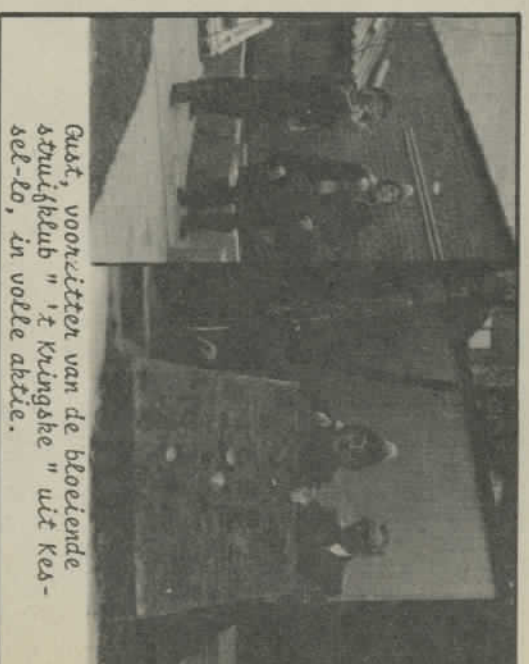
1. Hoog getal (gespeeld met blaazen) Men probeert het hoogst aantal punten te spelen, d.w.z. dat men de 9 of de 7 zal betrekken omdat die het dichtst bij elkaar liggen. Elke speler beschikt over 8 ijzers. Na 8 keer gooien heeft men een 'doorgang' gemaakt. Na elke doorgang telt men de punten op; die met de meeste punten is de winnaar.
2. Laag getal (gespeeld met blaazen) Hij die op een doorgang het minst aantal punten scoort is winnaar.
3. Rozen (gespeeld met blaazen) Wie de meeste rozen werpt is winnaar. Een roos is 10 punten.
4. De perken (gespeeld met blaazen) De waarden der perken worden geloot. Men trekt een bepaald cijfer waarnaar men gaat gooien, bv. het cijfer zeven. Men zal dan trachten zoveel mogelijk zevenen te werpen op een doorgang.
5. Koordstruiven (zonder blaazen) Dit spel wordt vaak op het groot struifspel gespeeld. Twee koorden zijn in het midden van het speel-

veld bevestigd met een zestel cm spatie tussen beide. Men dient zo dicht mogelijk bij de koord te gooien. Hij die het dichtst bij de koord ligt is gewonnen. Zo er twee even dicht liggen is hij die het laatst geworpen heeft gewonnen.

Deze verschillende vormen van struiven worden vaak door elkaar gespeeld. Het struiven is meestal een individueel spel waarbij de verliezer 1 frank bijdrage moet leveren in de onkosten. Soms worden er ook wedstrijden gespeeld tussen verschillende maatschappijen zoals bij Leuven-kernis. In dat geval zijn er wel grotere prijzen voorzien voor de winnaars. Toch is het struiven in de eerste plaats een ontspanningsspel voor toevallige of minder toevallige café-bezoekers. De zelfgemaakte kleibak is in de meeste kafés echter vervangen door de volautomatische 'Tipperkast'.

Moeder, waarmee spelen wij ?

Negen van deze stroken hebben een puntenwaarde. De onderste en bovenste kleistreek bezitten geen puntenwaarde en komen dus voor de kwotering van de prestaties niet in aanmerking. De tweede strook bovenaan heeft puntenwaarde 9 en verder krijgen de stroken, in volgorde naar beneden toe, de waarden 3, 7, 1, 5, 2, 6, 4 en 8. In de strook met puntenwaarde 5, de middelste strook, ligt de roos. De twee draden die deze strook afbakenen zijn met elkaar verbonden door twee vertikaal lopende draadjes zodat er zich in het midden van de tafel een vierkantje vormt: de roos. De roos krijgt 10 punten. Een tweede voorwerp nodig bij het struifspel is de schijf of het ijzer. Dit bestaat uit een rond stuk metaal met een bolle bovenkant en een vlakke onderkant. Bij het klein struifspel heeft de schijf een doormeter van ongeveer 5cm. Bij het groot struifspel is die veel groter en zwaarder. Het is daarbij wel wenselijk dat de schijven in een zelfde spel niet te veel van elkaar verschillen. Hoe wordt het struifwerpen nu gespeeld?

Gast, voorzitter van de bloeiende struifclub "t Kringske" uit Kessel-to, in volle actie.

De benodigheden voor het spel bestaan uit een soort tafel, de kleitafel, en acht metalen schijven. Den houten bak van ongeveer 5cm diep, 1m lang en 75cm breed bevindt zich op vier poten waarvan de achterste twee langer zijn dan de voorste zodat de bak schuin gericht staat (50° naar de spelers toe). In deze bak bevindt zich een massa uitgestreken klei die gelijkmatig over de bak verdeeld is. De benedenrand van de bak is zowat 80 cm van de grond verwijderd. Deze kleitafel wordt echter door de spelers zelf gemaakt zodat de afmetingen niet altijd aan de geëitende cijfers beantwoorden. Over de laag klei worden nu horizontaal 10 draden evenwijdig aan elkaar gespannen. Deze draden zijn bevestigd aan een raam dat over de kleibak wordt gelegd. Dit noemt men het 'Blaazen'. Het blaazen verdeelt het kleiveld in elf gelijke stroken.

de groot-leuvense stadskrant
180 jaargang 3 · nr. 2 maandelijks ·

STADSDIENSTEN

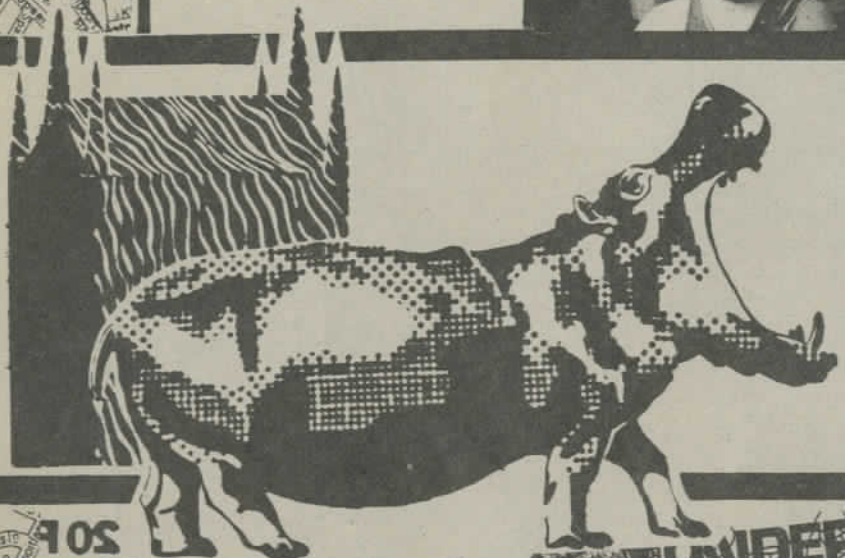
redaktioneel

NAAMSEPOORT...

dit is ook een affiche!

het dijlepaard

OOK DE BOEREN BOND WIL ZIJN TOREN IN LEUVEN

DE DIJLE: EEN OPEN RIOOL!

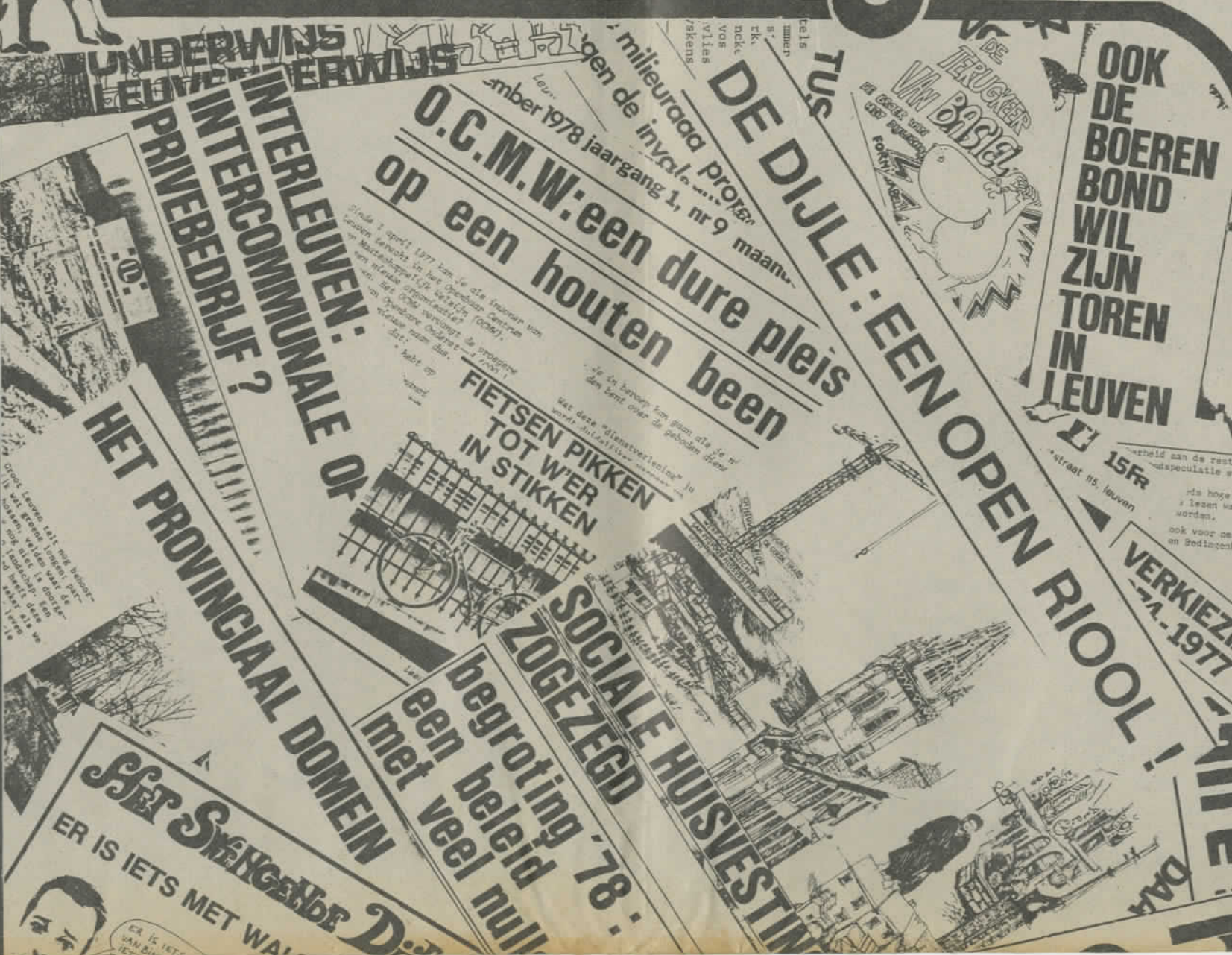
O.G.M.W.: een dure pleis op een houten been

WINTERLEUVEN: PRIVEBEDRIJF?

HET PROVINCIAAL DOMEIN

SOCIALE HUISVESTING

VERKIEZINGEN 1977

Na 3 jaar volgehouden werking is de 4de jaargang in voorbereiding. En omdat een goede werking de beste propaganda is, hierbij een grabbel uit wat u de laatste jaren zoal in het dijlepaard zoal kon lezen... of gemist hebt...? Daarom, als Leuven u lief is, het dijlepaard wordt volledig gesponsord door zijn lezer

Abbonement op 10 openvols uw loon ge onze prijs de op rekening 200 R

LEUVENSE STADSBESTUUR STADSDIENSTEN VAN BOUWPROMOTOR

In Ter List-Ter Bank wordt reeds 4 jaar van akte gevoerd tegen de bouwplannen van van het leu-

IN DE GEMEENTERAAD SPELT DE CVP VOETBAL

EEN EERLIKE BEGR... OF EEN BEGROTING ME... CARBONPAPIER

openba gebroken

et Dije paard... hebben ze... ips aan mijn b... oment om de op... bruikbaarheid... ik in die tij... St. Maartensd... De telefoone... mij in de ste... een vriend vra... gs te komen. D... ar de Bond en... lfuur aan de A... feur die me da... precies niet... men want hij... de kans had, w... e lag bijna me... te moet vervol... raken en zien... lte stopt. Bon... afgesukkel en... gekado gekoch... n halfuur aar... acht op een...

DA... MI... DA...